
El Sutra de Kannon Gyo

Teisho de Jean Pierre Thévenin

Parlarem, en primer lloc, de Kannon, i després de la part en prosa del capítol 25 del Sutra del Lotus, per abordar, en una tercera part, el poema d'aquest capítol: el Kannon gyo.

1. El Bodhisattva Kannon

El nom de Kannon i el culte a Kannon són molt importants en el budisme Mahayana (Gran Vehicle).

A l'Índia, se l'anomena Avalokitesvara; a la Xina, Guan nin; al Japó, Kannon o Kanzeon.

És el Bodhisattva de la compassió, sovint representat per una estàtua amb mil braços, per ajudar tots els éssers; a cada una de les mans hi té un ull, que representa el discerniment. Aquest Bodhisattva, Sengu Kannon, simbolitza els poders múltiples de la compassió, i corre a ajudar les infinites formes d'existència. Hom diu, aleshores, que Kannon esdevé MUSO, sense postura, més enllà de la postura, de la forma.

Al Japó hi ha 33 manifestacions de Kannon, a vegades és un home, a vegades una dona, un nen, un gat, etc., per ajudar i educar. Fins i tot, a les illes del sud del Japó hi ha una Maria Kannon, una resta de la influència cristiana del s. XVII.

Kannon a vegades es representa amb una cistella de peixos. És una història molt antiga (1300 anys), que va tenir lloc a la Xina, en un poble de pescadors. Una bonica jove venia peixos i tots els nois del poble s'hi volien casar. Ella va dir que només es casaria amb aquell que recités de memòria el Kannon Gyo. Arreu del poble se sentia recitar el sutra i vint nois van aconseguir aprendre-se'l de memòria. Llavors la noia els va imposar una nova prova, que consistia en recitar el Sutra del Diamant, cosa que assoliren amb èxit una desena de joves. Aleshores ella va proposar a aquests últims que s'aprenguessin el Sutra del Lotus, i només un dels pretendents va aconseguir-ho, i la noia es va comprometre a casar-se amb ell, cosa que el va fer exultar de felicitat. Però quan va anar cap a casa d'ella, el noi la va trobar morta en el camí, van posar el seu cos en un taüt i van demanar a un vell mestre zen que passava per allà, que fes una cerimònia i que cantés el Kannon Gyo. Però quan van obrir el fèretre, el cos havia desaparegut, i el mestre havia desaparegut també. El noi, desesperat, va pensar en suïcidar-se, però va sentir la veu d'un mestre, que li va dir "tens la possibilitat de convertir-te en un gran mestre i, gràcies a l'ajuda de Kannon, de convertir-te en el mateix Kannon," i li va indicar el temple de Kanshi, on, més tard el jove va esdevenir un gran mestre i va contribuir a ajudar innumerable éssers, en particular les dones.

KAN significa observar, veure / ON, els sons del món; observar els sofriments del món. Normalment, no veiem els sons amb els ulls, però Kannon mira amb l'ull de la saviesa, amb la ment vasta, l'esperit de zazen.

En el Hannya Shingyo, Kannon s'anomena Kan Ji Zai, el Bodhisattva de la Llibertat. El nom és diferent, però és el mateix esperit de compassió que es fa realitat en l'ensenyament a Sariputra, deixeble de Buda, que representa la saviesa. La compassió ensenya a la saviesa.

El Kannon Gyo, el Sutra de Kannon, és un sutra que es canta en la nostra tradició zen Soto. Aquest sutra és una part del capítol 25 del Sutra del Lotus, és un poema, mentre que l'altra part del capítol és en prosa. En japonès, el Sutra del Lotus s'anomena MYO HOREN GE KYO.

En aquest capítol, Kannon també s'anomena KAN ZE ON. Amb ell hi ha també tres personatges més: Buda, Mujini (aquell que comprèn plenament l'infinit) i Jizo (al Japó, és el protector dels infants i els viatgers),

2. La part en prosa del capítol 25 del Sutra del Lotus

Al principi del sutra, MUJINI pregunta al Buda: "SESON (venerat) que posseïu la postura esplèndida, per què s'anomena a KANZEON (és a dir, Kannon) aquell que veu els sons del món?"

La postura esplèndida és la postura de zazen, en zazen esdeveniuen budes, la postura en si mateixa és Buda.

Buda li contesta que sentir el nom de Kanzeon, i veure el seu cos pot aniquilar els dolors de l'existència, que estan lligats als 7 accidents.

2.1 Els 7 accidents

Buda descriu els 7 accidents, que ens poden arribar a la vida: caure en un gran foc, tenir accidents per causa de l'aigua, ser atacat per dimonis, ser menjat per caníbals, ser envoltat per bandits, patir algun obstacle. En cada circumstància és possible sortir-se'n gràcies a la concentració en Kannon. No està gens malament!

També s'invoca l'ajuda d'una divinitat, d'un poder superior, l'ésser humà sempre ha tingut necessitat d'acollir-se a una divinitat superior. Però Kannon no existeix, fonamentalment és en cadascú de nosaltres, és la dimensió de la compassió que existeix en nosaltres. Cadascú ha de desenvolupar la seva capacitat d'ajudar.

2.2 Els 7 tresors

El Kannon gyo parla igualment de 7 tresors, però són simbòlics, no són quantitats d'or, plata o nacre, etc., considerar-los com a coses materials seria una lectura superficial. És el mateix quan el Mestre Deshimaru parla dels tresors de la pràctica de zazen.

1.- NEN KAKUSHI: la concentració en cada cosa

2.-TAKU KAKUSHI: escollir entre les coses bones i dolentes, els records bons i els dolents. Segons el Mestre Deshimaru, els savis tenen una memòria selectiva que només reté l'essencial.

3.- SHOJIN KAKUSHI: esforçar-se en la Via aporta grans mèrits.

4.- KI KAKUSHI: la joia per la felicitat dels altres

5.- JO KAKUSHI: no moure's, la concentració en el cos. És el control de les contradiccions. En la vida estem plens de contradiccions, com per exemple, he de deixar de fumar... però continuo!

6.- SHA KAKUSHI: abandonar, deixar anar els objectes d'aferrament.

7.- E KAKUSHI: la saviesa, en continuar zazen, les coses materials perden el seu valor.

2.3 Les 33 formes de Kannon

En el paràgraf següent del Sutra del Lotus, hi ha una descripció de les 33 formes adoptades per Kannon. Kannon adopta aspectes infinits (simbolitzats per la xifra 33) per educar i ajudar. Abans Kannon havia estat un Buda, però en aquest món s'ha convertit en el Bodhisattva del budisme Mahayana, que ajuda tots els éssers i, per tant, es transforma en funció de la persona a qui ha d'ajudar. Kannon, doncs, té diferents dimensions.

Dimensió de santedat

Kannon pot transformar-se en Buda, agafar prestada la dimensió de Buda, però també pot adoptar l'aspecte de Shomon, aquell que ha obtingut el satori en sentir la veu i l'ensenyament de Buda (les 4 Nobles veritats) o d'Engaku, aquell que ha obtingut el satori en observar els 12 innen, les 12 causes interdependents. Ambdós són ascetes del Budisme Hinayana, però són igualment sants.

Dimensió dels déus hindús

Kannon també pren l'aspecte de les 3 divinitats de l'Índia: Brahma (el creador), Vishnu (el protector), Shiva (el destructor), que, a l'època del Buda Shakyamuni eren déus molt importants a l'Índia. Tot i que el Budisme els ha integrat, són menys importants que els Bodhisattves.

El sutra descriu a continuació divinitats que es troben en els escrits budistes, o quan es visita un temple. Encara que això ens sembli molt llunyà, o exòtic, inspirar-s'hi ens pot ser d'ajuda per seguir la Via.

Kannon adopta, per exemple, la forma de TAISHAKUTEN (el déu INDRA, en sànscrit), deïtat que protegeix els 10 kai (els 10 preceptes) i JIZAITEN que és, en canvi, un déu-dimoni que transgredeix els 10 preceptes. JIZAITEN governa el món dels desigs, i juga amb els desigs amb tota llibertat. Massa moral no és bo, pot ser font d'il·lusió. El dimoni pot ser útil, a vegades... El zen és la via justa del mig, ni massa en les il·lusions, ni massa en el desig de puresa.

Kannon esdevé també DAI JIZAITEN, que és un déu que se submergeix en el mal karma, en les impureses. És el rei dels dimonis, però pot controlar-los. Controlar els propis desigs, és el gran ensenyament del Mestre Deshimaru.

Kannon pot esdevenir igualment TENDAISHOGUN, IDATEN en japonès. És un déu que corre molt ràpid i s'ha convertit en el protector del tenzo. El tenzo és molt ràpid, treballa constantment en preparar els àpats. Al Japó, a les cuines zen hi ha sempre una estàtua d'IDATEN.

Per últim, hi ha BISHAMONTEN, déu valent, fort i poderós, que al Japó s'ha convertit en un déu de la bona fortuna i de la sort. El Kannon Gyo ha sorgit de BISHAMONTEN, ja que és poderós i protector.

Un altre déu de la sort al Japó és BENZAITEN, déu de la música, emanació de la deessa hindú LAKSHMI, deessa de l'amor i de la saviesa, esposa de VISHNU, a vegades anomenada també SARAVASTI, deessa de la bellesa i de la felicitat. Un altre Déu de la sort és HOTEI (en xinès), és el Buda de panxa grossa, el Buda del futur, de la riquesa i dels bons aliments.

Kannon ha estat tan important en la vida quotidiana de la gent (i encara ho és), que no és estrany que vingui de diferents tradicions barrejades: hindú, xinesa, japonesa.

Altres formes de Kannon

Kannon es transforma també en braman, monjo, laic, home, dona, ric, pobre, drac...

Hi ha, també, la divinitat SHINKONGOSHIN. *Shin*: déu; *Shin*: agafar amb la mà; *kongo* és el diamant, és a dir, vajra, l'arma del diamant (llamp). És, doncs, un déu que protegeix el budisme i que sovint trobem a l'entrada dels temples.

3. El poema del Sutra del Lotus: Kannon Gyo

El poema repeteix el mateix, però d'una manera més poètica, més sorgida de la intuïció. Es el tros que cantem quan cantem el Sutra del Kannon Gyo.

Igual que en la primera part, MUJINI fa la pregunta: "Per què, per quin innen, s'anomena KANZEON (Kannon)?"

Els 12 innen, és la llei de la causalitat: *in*, causa i *en*, interdependència.

Buda li contesta parlant-li dels vots, GAN, de Kannon, els vots com GAN en el SHI GU SEIGAN MON (vots del Bodhisattva que cantem cada matí i vespre). En la vida hom fa vots per tenir èxit, tenir diners, seduir, formar part de l'elit... El Bodhisattva fa vots infinits, vots purs, el sutra diu que aquests GAN són més profunds i més infinits que l'oceà insondable.

El Buda respon a Mujini: "En escoltar el nom, en mirar el cos, en concentrar la ment en el poder de Kannon, sense deixar passar res en va, en aquest moment és possible fer desaparèixer nombrosos sofriments."

És el tema del sutra: NEN (concentrar-se) PI KANNON RIKI (poder): concentrar-se en el poder de Kannon, ja que concentrar-se en Kannon dóna el poder de suprimir el sofriment.

3.1 NEN PI KANNON RIKI

Concentrar la ment en els poders de Kannon

Concentrar la ment en els poders de Kannon, és concentrar-se en zazen. Durant zazen practiquem KAN, el KAN de Kannon. KAN és veure l'efímer, veure MUJO (la impermanència) en el moment present. Per a la majoria de la gent, la impermanència fa sofrir. Tot envelleix, mor, i acaba ràpidament, de manera que la gent prefereix oblidar-ho. KAN és capussar-se en

l'efímer i trobar la pau de la ment. Anar dins el corrent, submergir-s'hi, és diferent que ser empès per l'aigua. En el zen, parlem també d'HISHIRYO. HISHIRYO és semblant a Kan, veure el que apareix i desapareix a cada instant.

Aquesta fórmula NEN PI KANNON RIKI, concentrar-se en el poder de Kannon és repetitiva, es repeteix 12 vegades en el sutra. Correspon a les 12 coses desagradables que ens poden passar, però que, gràcies a la concentració en Kannon, es transformen. Això es reprèn a la part en prosa.

- 1.- Si sou empesos vers un cràter en flames, pel poder de Kannon, aquest es transforma en llac. És la metàfora de la ment que té problemes, que està a l'infern, en còlera, se sent rebutjat, que corre darrere els diners, el whisky...
 - 2.- Tots els accidents deguts a l'aigua, ser atacat per peixos (els taurons a La Réunion), llançat a l'aigua, a la deriva en l'oceà dels bonno... Un dia feliç, l'endemà trist.
 - 3.- Us empenyen des del cim de la muntanya SUMERU , i pel poder de Kannon, quedeu penjats al cel. Massa orgull, massa confiança en un mateix, massa idees preconcebudes i prejudicis, de l'estil "jo tinc raó i els altres s'equivoquen."
 - 4.-Us persegueixen, caieu de la muntanya KONGO, però no perdeu no un cabell.
 - 5.-Sou envoltats pels lladres. Pel poder de Kannon, aquests seran animats per l'esperit de compassió. Kannon té el poder de canviar l'esperit.
 - 6.- Condemnat a mort per l'emperador, l'espasa del botxí es trenca en mil bocins. L'emperador és l'ego poderós. La substància veritable de l'ego és MUGA, la no substància.
 - 7.- A la presó, esteu lligats amb una camisa de força. Tothom està lligat per una camisa de força: professional, familiar... voler prosperar, tenir una bonica casa, ser escollit...
- Proverbi: el monjo zen, l'idiota, i el gat, s'asseuen sempre al mateix lloc.
- 8.- Si algú ens vol enverinar, això se li retorna contra ell. Com els monjos tendai que van enverinar Bodhidharma amb te. Bodhidharma va comprendre de seguida què passava, va vessar la meitat de la tassa sobre una roca que es va partir en dos, i que va matar la major part dels monjos, després va beure la resta del te i es va adormir tranquil·lament, sabent que Eka, els seu deixeble, continuaria el seu ensenyament.
 - 9.- (10 i 11) Si trobeu dimonis, fantasmes, dracs verinosos. Animals ferotges, si us piquen les serps... pel poder de Kannon...
- Són tots els desigs animals, les serps representen els petits bonno, que poden ser devastadors, com la gelosia, la rancúnia, l'avarícia...
- 12.- Si hi ha trons, llamps, si hi ha tempesta, els núvols s'allunyen pel poder de Kannon. Els núvols són la ignorància, la tempesta és tot els que crea querelles, disputes, malentesos, tot allò que augmenta l'egoisme.

Pel poder de Kannon, podem fer disminuir l'egoisme que aporta sofriment. L'ego ens enfonsa en el Naraka, l'infern, el sofriment. La gran llibertat de Kannon és **Mushotoku**, practicar sense profit personal, practicar pels altres, pel cosmos sencer.

Una història explica que Buda es passejava per una llac de Lotus i veié el Naraka (l'infern) al fons del llac. Hi veié un assassí que lluitava dins l'infern. Però aquest assassí un dia havia salvat una aranya: quan era a punt de matar-la, havia aturat el gest de matar-la. I Buda va decidir ajudar-lo. Va llançar un llarg fil d'aranya a les profunditats del Naraka. L'assassí va agafar el fil transformat en corda, i va començar a pujar per escapar d'aquell infern. Per un moment, esgotat, s'aturà i va mirar cap a baix. Fou aleshores que va veure que moltes altres persones pujaven igual que ell per sortir de l'infern. I va pensar "aquest fil amb prou feines m'aguanta a mi, si tothom s'hi enfila es trencarà i no podré escapar d'aquí..." En aquest instant precís, el fil es va trencar i tots van tornar a caure a les profunditats del llac.

3.2 KAN: observar

Després de la sèrie de NEN PI KANNON RIKI, el sutra descriu 5 tipus de KAN, que fan disminuir el sofriment i aporten felicitat i joia. És sempre el Kan de Kannon, Kanzeon, KAN que vol dir observar.

Per exemple, l'observació de la ment, SHIN KAN, produeix la saviesa il·limitada, la saviesa compassiva.

KAN és zazen, veure la pròpia ment, però també veure que aquesta ment no és tan diferent de la dels altres.

3.3 Fi del poema: aparició de JIZO

JIZO apareix, JIZO és el protector dels viatgers, dels nens i en particular, del nens morts. Al Japó, les seves estàtues estan sempre al carrer, mai a l'interior, per tal de poder tocar tots els éssers. També s'anomena, a l'Índia, KSHITIGARBHA: el salvador de les ànimes caigudes a l'infern.

Al final, JIZO diu: "Seson, si els éssers sensibles senten aquest sutra, llurs mèrits i virtuts no seran pocs, 84.000 éssers sensibles produeixen BODAI SHIN."

Trobem aquí un dels temes del Sutra del Lotus, els mèrits que es reben en escoltar-lo i en difondre'l.

Bodai shin és l'esperit del despertar. 84.000 vol dir infinit, igual que el número 33. Aquest esperit del despertar no és diferent de la compassió.

Si ens concentrem en el poder de Kannon, és inútil tenir por del que sigui, dels accidents per exemple.

Quan ens concentrem en zazen ens convertim en Kannon. Kannon se submergeix enmig dels sofriments i canvia d'aspecte, adopta nombroses formes per ajudar a posar fi a tots els sofriments